3.4. Kur'an Mucizedir

Mucize kelimesinin Arapça kökü i'caz (الاعجاز) kelimesidir. Sözlükte i'caz kelimesi âciz bırakmak manasına gelir.[42]

Mucize; bir şeyin benzerini yapmaktan muhatabı âciz bırakan olay veya herhangi bir durumdur.

Kur'an'a göre mucize; Allah Teâlâ'nın (c.c.) izin vermesiyle peygamberin eliyle vuku bulan ve meydan okuduğu insanları benzerini yapmaktan âciz bırakan olağanüstü bir hâdisedir.[43]

BİLGİ KUTUSU

Mucizenin şartları vardır:

- Olağanüstü bir hadise olması
- Muhataba meydan okuması
- Peygamberliği ispat sadedinde olması
- İstenilen şekilde olması
- Muhatapların onun benzerini getirememesi
- Peygamberin elinde gerçekleşmesi

Allah'ın (c.c.) izni olmadan hiçbir peygamberin bir mucize göstermesi mümkün değildir.[44]

Kur'an'ın mucize olduğu ayet-i kerimede şöyle dile getirilir:

"İnkârcılar: Muhammed'e Rabbinden bir kısım mucizeler verilse ya! diyorlar. De ki: Mucizeleri yaratmak ve indirmek ancak Allah'ın (c.c.) irade ve kudretine bağlıdır. Ben ise gerçeği apaçık tebliğ eden bir uyarıcıyım. Hem, kendilerine okunan bu kitabı sana indiriyor olmamız onlara mucize olarak yeterli değil mi? Hiç şüphesiz bunda iman eden bir toplum için elbette bir rahmet ve öğüt vardır."[45]

40 Şurâ suresi, 192-195. ayetler.
41 Elmalılı, Hak Dini, C 1, s. 360.
42 Rağıb el-Isfehani, el-Müfredat, "acz" maddesi..
43 İslam Ansiklopedisi C 30, s.350.
44 bk. İbrâhim suresi, 11. ayet; Mü'min suresi, 78. ayet.
45 Ankebût suresi, 50-51. ayetler.

Peygamberimiz de (s.a.v.) bu gerçeği şöyle haber verir:

"Gönderilen her bir peygambere mutlaka bir mucize verilmiştir ki onun benzerine beşer camiası (vaktiyle) iman etmiş (ve o mucize o devre göre yepyeni olmuş) tur. Hiç şüphesiz ki bana ihsan buyurulan (en büyük) hârika, Allah'ın (c.c.) bana vahyettiği Kur'an (mucizesi) dir. Umarım ki ben kıyâmet günü bütün peygamberlerin en çok ümmetlisi olurum."[46]

Kur'an-ı Kerim, en büyük mucize olarak insanlara benzerini getirmeleri hususunda meydan okumuştur. Fakat inişinden on dört asırdan fazla bir zaman geçmiş olmasına rağmen, henüz onun benzerini getiren kimse çıkmamıştır.

Konuyla ilgili ayet-i kerimelerden anlaşıldığına göre Kur'an-ı Kerim'in meydan okuması safha safha gerçekleşmiştir:

Birinci safhada inkârcılardan Kur'an'ın tamamına benzer bir kitap getirmeleri talep edilir:

"Resulüm! De ki: Eğer (Kur'an'ın insan sözü olduğu konusunda) doğru söylüyorsanız, Allah (c.c.) katından bu ikisinden (Tevrat ve Kur'an'dan) daha doğru bir kitap getirin de ben de ona tâbi olayım!"[47]

NOT EDELİM

Gönderilen peygamberlere ihtiyaç hâlinde, yaşadığı zamanın gereklerine göre peygamberliğini ispat edecek bir mucize verilmiştir.

- Hz. Salih'e (a.s.) deve,
- Hz. Musa'ya (a.s.) asa
- Hz. İsa'ya (a.s.) ölüleri diriltmek
- Hz. Muhammed'e (s.a.v.) Şakku'l-Kamer mucizeleri gibi...
- Nitekim Resulullah'a da (s.a.v) hissî pek çok mucizenin yanı sıra en büyük mucize olarak Kur'an-ı Kerim verilmiştir.

Kur'an-ı Kerim Hz. Peygamber'e (s.a.v.) gönderilmiş en büyük mucizedir.

İkinci safhada saha biraz daha daraltılıp işleri kolaylaştırılarak Kur'an surelerine benzer on sure getirmeleri talep edildi:

"**Yoksa: Kur'an'ı kendisi uydurup sonra da Allah'a (c.c.) mâl ediyor mu? diyorlar. De ki: Eğer iddianızda samimi iseniz, haydi onun benzeri uydurulmuş on sure getirin de görelim. Hatta bunu yapmak için Allah'tan (c.c.) başka gücünüzün yettiği herkesi de yardıma çağırın!"**[48]

46 Buhari, Fedailu'l-Kur'an 1; Müslim, İman 279.
47 Kasas suresi, 49. ayet.
48 Hûd suresi, 13. ayet.

Fakat onlar, bu davete de herhangi bir mukabelede bulunamadılar.

Üçüncü safhada inkârcılardan Kur'an'ın bir suresine benzer bir söz getirmeleri istendi:

"Yoksa: Onu Muhammed uyduruyor mu diyorlar? De ki: Madem öyle, eğer bu iddiânızda samimi iseniz, haydi Kur'an'ın benzeri tek bir sure getirin. Hatta Allah'tan (c.c.) başka yardıma çağırabileceğiniz kim varsa onları da çağırın!"[49]

İnkâ rcılar buna da cevap veremeyince, dördüncü safhada Kur'an onları, tam dengi olmasa da kısmen kendisininkine benzeyen bir sure getirmeye davet etti:

"Eğer kulumuz Muhammed'e indirdiğimiz Kur'an'ın Allah (c.c.) sözü olduğunda şüpheniz varsa, haydi onun bir suresinin benzerini de siz getirin! Şayet iddianızda haklıysanız, Allah'tan (c.c.) başka bütün şahitlerinizi (yani dil ustalarını ve alimleri de) çağırın!"[50]

Kur'an-ı Kerim bu şekilde en son meydan okumasını yaptıktan sonra, inkârcıları ikaz ederek böyle bir muârazayı hiçbir zaman yapamayacaklarını, dolayısıyla isyandan vazgeçerek ilahi azaptan kurtulmalarının kendileri için daha faydalı olduğunu şöyle bildirdi:

"Buna rağmen yapamazsanız, ki asla yapamayacaksınız, o hâlde yakıtı insanlarla taşlar olan ve kafirler için hazırlanmış bulunan cehennem ateşinden kendinizi koruyun."[51]

UNUTMAYALIM

Bakara suresi 24. ayetteki وَلَنْ تَفْعَلُوا "ki asla yapamayacaksınız!" sözü sonsuz bir güven ve kesinlik ifade etmektedir. Böylesi bir hüküm ancak ilmi ve kudreti sınırsız, tam ve kusursuz olan bir zat, yani Allah tarafından verilebilir. Yaratıklardan hiç kimse, insan açısından gayb, yani belirsiz ve kapalı olan geleceğe ait böylesine kesin bir hüküm veremez.

DÜŞÜNELİM FARKINA VARALIM

"De ki: Bütün insanlar ve cinler şu Kur'an'ın bir benzerini getirmek üzere bir araya gelseler ve bu hususta güçlerini birleştirip birbirlerine yardımcı da olsalar, imkanı yok, asla onun bir benzerini getiremezler" (İsrâ suresi, 88. ayet) ayetini dikkate alarak Kur'an'ın benzerini yapma çabalarının sonunda nasıl bir başarısızlığa uğrayacağı üzerinde düşünelim ve ne yüce bir kitabın inananları olduğumuzun farkına varmaya çalışalım.

Kur'an'ın pek çok i'caz yönü vardır. Bunlardan en önemlileri şunlardır:

1. Kur'an görünmez ve bilinmez alemlerden (gaypten) haber verir. Geçmişten olduğu gibi indiği dönemdeki insanların gizli hallerinden de haber verir. En önemlisi henüz olmamış, gelecekte meydana gelecek olaylardan haber verir. Rûm suresi, 1-5. ayetlerde bildirilen Rumların birkaç yıl içinde İranlılara üstün geleceklerini bildiren olay çok ilginçtir.

ARAŞTIRALIM

Rûm suresinin 1-5. ayetlerini üç ayrı tefsirden araştırıp okuyunuz.

49 Yûnus suresi, 38. ayet.
50 Bakara suresi, 23. ayet.
51 Bakara suresi, 24. ayet.

OKUMA PARÇASI

Kur'an-ı Kerim Bedir savaşında düşman ordusunun yenilgiye uğratılacağını çok önceden haber vermiş ve netice onun haber verdiği şekilde tahakkuk etmiştir:

سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ

"Yakında o topluluk bozguna uğrayacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar."

(Kamer suresi, 45. ayet)

Bu ayet, Mekke kafirlerine hitap eden yönüyle ele alındığı zaman, Kur'an'ın geleceğe ait haber verdiği bu gaybi mucizenin çok zaman geçmeden gerçekleştiği görülür. Şöyle ki:

Bu ve devamındaki ayetlerin inişinden altı yedi sene sonra gerçekleşen Bedir savaşında Resulullah (s.a.v.) kendisine ait çadırda iken: "Ey Allahım! Bana olan va'dini yerine getir! Bana zafer ihsan eyle! Ey Allahım! Eğer ehl-i İslam'ın bu topluluğunu helak edersen, artık yeryüzünde sana ibadet edecek kimse kalmayacak!" diye dua ediyordu. Hz. Ebubekir elinden tutup: "Ey Allah'ın Resulü, bu kadar sana yeter, çünkü Rabbine gerçekten ısrarla dua etmiş bulunuyorsun." O sırada Efendimiz zırhını giyinmişti; çıkarken de şöyle diyordu: **"Yakında o topluluk bozguna uğrayacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar. Hayır! Onlara va'dedilen asıl ceza vakti, kıyâmet günüdür. Kıyâmet gününün azabı, dünyadakinden çok daha korkunç ve çok daha acıdır!"** (Kamer suresi, 45-46. ayetler) ayetlerini okuyordu.

(Buhari, Tefsir 54/7)

Bedir günü öğleye doğru savaş müminlerin zaferiyle sona erdi. Ebu Cehil de dahil olmak üzere yetmiş müşrik öldürülmüş, yetmiş kadar da esir alınmıştı. Böylece bedbaht müşrikler, arzu ettikleri zafer şarabı yerine ecel kadehlerinden ölümü yudumladılar. Cariyeleri, şarkı söylemek yerine ağlaşarak yas tuttular. Kendi saflarındaki Arapların karınlarını doyurmak yerine, onları acıkmış cehennem çukurlarına doldurdular. Allah Resulü (s.a.v.) yine zırhı üzerinde olduğu hâlde: "Yakında o topluluk bozguna uğrayacak ve arkalarını dönüp kaçacaklar" (Kamer suresi, 45. ayet) ayetini okuyarak çadırından çıktı.

(bk. Buhari, Cihad, 89)

Hz. Ömer (r.a.) şöyle der:

Bu ayet Mekke'de indiği zaman kendi kendime; "Acaba hangi topluluk bozguna uğratılacak? Kime karşı zafer elde edilecek?" demiştim. Bedir günü gelip de Resulullah'ın (s.a.v.) bu ayeti okuduğunu duyunca, hezimete uğrayacağı bildirilen topluluğun Kureyş müşrikleri olduğunu anladım. Ayetin tefsirini de o gün öğrendim."

(İbn Sa'd, et-Tabakât, C. 2, S. 25; İbn Kesir, Bidaye, C. 3, s. 312)

OKUYALIM

Nûr suresinin 1-24. ayetlerini iki mealden karşılaştırarak okuyalım.

2. Kur'an'ın bir başka i'caz yönü de inişinin Peygamberimiz'in (s.a.v.) arzusuna uymamasıdır. Ayetler Peygamberimiz (s.a.v.) istediği zaman inmiyor, Allah Teâlâ (c.c.) ne zaman istese o zaman onları indiriyordu. Bazen Peygamberimiz (s.a.v.) ayetin inmesine çok ihtiyaç duyuyordu. Hatta gözlerini göğe doğru çevirip bekliyordu, ama ayet gelmiyordu. Bunun en çarpıcı örneği, eşi Hz. Aişe'ye (r.anha) zina iftirası atılınca sonucu tam bir ay beklemesidir. Eğer vahiy getirmek Peygamberimiz'in (s.a.v.) elinde olsaydı, iffetine dil uzatıldığı o zor

zamanda hemen bir açıklama yapardı. Ama tam bir ay vahyi bekledi. Bu durum, Kur'an'ın dışarıdan geldiğini, Peygamberimiz'in (s.a.v.) içinden doğmadığını açıkça göstermektedir.

3. Kur'an'ın bir başka i'caz yönü de zamanla ortaya çıkan bilimsel keşiflere işaret etmesidir. Kur'an'ın bu yönü oldukça güçlüdür. 750'den fazla ayette bu tür bilgiler yer almaktadır. Kur'an Müslümanları daima araştırmaya, incelemeye, deney ve gözleme, varlığın gerçeklerini anlamaya ve bunlardan yararlanmaya teşvik etmektedir. Göklerin ve yerin yaratılmasına, geceyle gündüzün peşpeşe gelmesine, yıldızların yaratılış hikmetine, güneş ve ayın vazifelerine dikkat çekmesi bunlardan bazılarıdır. Daha somut bir örnek olarak "rüzgârların aşılayıcı olması"nı verebiliriz:

Ayet-i kerimede şöyle buyrulur: وَاَرْسَلْنَا الرِّيَاحَ لَوَاقِحَ

"Biz rüzgârları aşılayıcı olarak gönderiyoruz..."[52]

Allah Teâlâ (c.c.) rüzgârları aşılayıcı olarak gönderir. Yapılan araştırmalar rüzgârların hem bulutları hem de bitkileri aşıladığını ortaya koymaktadır.

Rüzgârları rahmetinin önünde müjdeci olarak gönderen O'dur... (Furkân suresi 48. ayet)

Rüzgârların bulutları aşılamaları şöyle gerçekleşir: Atmosferde tonlarca ağırlığa sahip bulunan büyük yağmur bulutlarını sürükleyen rüzgâr, onları hava ile sürterek negatif ve pozitif elektrik yüküyle aşılanmalarına sebep olur. Su buharından meydana gelen bulutları rüzgârlar birbirine çarpıştırır. Bu çarpışmadan, bulutlarda pozitif-negatif elektron geçişmesi olur; şimşek meydana gelir. Rüzgârlar bulutlara elektriği aşılar. Aynı zamanda bulutları sıkıştırarak yere yağmuru aşılar.

Kur'an-ı Kerim, daha pek çok yönüyle mucizedir. Onun eşsiz dili ve üslubu, Allah'ın (c.c.) koruması altında olması, okundukça tazelenmesi, insanlığın ihtiyacını karşılayacak evrenel bilgiler ve hükümler vermesi de bunlardan bazılarıdır.

52 Hicr suresi, 22. ayet.

BULALIM-YAZALIM

Verilen şu ayetleri bulup meallerini yazınız. Karşılarına da işaret ettikleri bilimsel konuları ve gerçekleri belirtiniz:

Enbiyâ suresi, 30. ayet

Fussılet suresi, 11. ve 12. ayetler

Zariyat suresi, 47. ayet

Nisâ suresi 56. ayet

Kıyame suresi, 4. Ayet

Rahmân suresi, 19. ve 20. ayetler